

Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer.

protocol 'Schorsen en verwijderen van leerlingen'

A. Situaties, die van toepassing zijn.

Er zijn verschillende situaties te onderscheiden, waarbij tot schorsing (*met het oog op verwijdering*) of verwijdering (*definitief*) kan worden overgegaan:

1. Herhaald wangedrag van een leerling met onmiskenbare negatieve invloed op andere kinderen in de groep.
2. Het herhaaldelijk op zeer ernstige wijze de goede gang van zaken op school belemmeren door een leerling.
3. Herhaaldelijke ernstige verstoring van de orde, rust en veiligheid door de leerling zelf of zijn of haar ouder(s)/verzorger(s).
4. Een structureel ernstig verstoorde relatie tussen de school en de ouder(s)/verzorger(s), waardoor de ontwikkeling van de leerling ernstig in de knel komt.
5. Een ingrijpend incident, waarbij één of meer leerlingen en/of één of meer ouders/verzorgers en/of één of meer personeelsleden van de school betrokken zijn en waardoor de ontwikkeling en/of veiligheid van (één of meer van) de betreffende leerling(en) of de veiligheid van één of meer van de personeelsleden van de school ernstig in de knel komt.
6. De school kan niet voldoen aan de zorgbehoefte van een leerling.

B. Enkele beginselen.

Beslissingen inzake schorsing of verwijdering dienen onder meer gebaseerd te zijn op de volgende beginselen (zoals aangegeven in de Algemene Wet Bestuursrecht - AWB):

- Het zorgvuldigheidsbeginsel.
- Het gelijkheidsbeginsel.
- Het vertrouwensbeginsel.
- Het motiveringsbeginsel.
- *Hoor en wederhoor.*

Dit protocol vormt een impliciete uitwerking van deze beginselen.

C. De wettelijke kaders.

Bij schorsing in relatie tot verwijdering (feitelijk 'voorlopige verwijdering') en bij verwijdering (*definitief*) van een leerling spelen de Wet Primair Onderwijs (WPO) en de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) een rol. Bij verwijdering hebben we bovendien te maken met de Leerplichtwet.

Ook biedt de jarenlange ter zake opgebouwde jurisprudentie duidelijkheid over de 'bewegingsvrijheid' van de directeur van een school c.q. het bevoegd gezag met betrekking tot de wettelijke bepalingen.

D. Voorwaarden.

Schorsing en verwijdering *dienen* gebaseerd te zijn op een 'schoolreglement' (of tekst in de schoolgids), waarin de regels staan, waaraan *leerlingen en ouders/verzorgers* zich *dienen* te houden. *Daarbij moet ook zijn* vastgelegd wanneer en welke sancties kunnen worden opgelegd en welke procedure daarbij wordt gehanteerd.

Verwijdering, omdat de school niet aan de zorgbehoefte van een leerling kan voldoen, dient gebaseerd te zijn op de *binnen de school* vastgelegde 'grenzen aan de zorg', *die worden vermeld in de schoolgids*.

Belangrijke zaken, waar bij schorsing en verwijdering met name aandacht aan moet worden besteed:

- **De dossiervorming:**
 - = schriftelijke verslagen van voorvallen en gesprekken.
- **Het voortraject:**
 - = preventieve maatregelen (b.v. tijdelijk in een andere groep plaatsen, tijdelijk elders met een taak plaatsen onder toezicht van een ander dan de groepsleerkracht);
 - = schriftelijke waarschuwingen.
- **De informatievoorziening:**
 - = de schoolregels (ook de preventieve maatregelen) moeten bij de leerlingen en hun ouder(s)/verzorger(s) bekend zijn, *onder meer door publicatie in de schoolgids*.
 - = het protocol 'schorsing en verwijdering' moet bij de ouder(s)/verzorger(s) bekend zijn *via verwijzing in de schoolgids c.q. uitreiking*.

E. Schorsing in relatie tot verwijdering (= voorlopige verwijdering) en verwijdering.

1. De directeur vergewist zich ervan, dat de situatie *naar zijn mening* dermate ernstig is, dat verantwoord kan worden overgegaan tot schorsing (=voorlopige verwijdering) in relatie tot (*definitieve*) verwijdering van school van de betreffende leerling.
2. De directeur verzoekt het College van Bestuur gemotiveerd, onder overlegging van het opgebouwde dossier,
 - a. om toestemming tot *schorsing in relatie tot verwijdering* van school van de betreffende leerling en
 - b. te besluiten tot verwijdering van school van de betreffende leerling.

Het opgebouwde dossier bevat in elk geval :

- *een beschrijving van de gang van zaken, die heeft geleid tot de voorgenomen schorsing.*
- een verslag, waaruit blijkt dat de directeur de groepsleerkracht van de betreffende leerling omtrent de situatie heeft gehoord, *inclusief het standpunt van de groepsleerkracht* en
- een verslag van overleg ter zake tussen de directeur en de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling), *inclusief het standpunt van de ouders(s)/verzorger(s).*

3. Het College van Bestuur toetst het gemotiveerde verzoek zoals genoemd onder 2 aan de wettelijke kaders, de beginselen en de van toepassing zijnde situaties, zoals beschreven in dit protocol.
4. Het College van Bestuur gaat na *op welk moment de directeur de ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk heeft geïnformeerd, dat de school is gestart met het zoeken naar een meer geschikte school voor de betreffende leerling.*
N.B. Tussen dit moment en de verwijdering moeten minimaal 8 weken zitten. Een termijn waar niet van afgeweken kan en mag worden!
5. Indien het College van Bestuur de directeur *schriftelijk* toestemming geeft over te gaan tot *de voorgenomen schorsing (zonder inhoudelijk oordeel)*, maakt de directeur het besluit tot *schorsing* schriftelijk en gemotiveerd aan de ouder(s)/verzorgers(s) van de betreffende leerling bekend (met vermelding van de personen, die een kopie van de mededeling krijgen).
Het *schorsings*bericht wordt aangetekend via de post verzonden of door (of namens) de directeur persoonlijk overhandigd, waarbij een bewijs van ontvangst wordt gevraagd.
In het *schorsings*bericht moet in elk geval het volgende worden opgenomen:
 - *De reden tot de schorsing.*
 - Dat het besluit is genomen op basis van artikel 40 van de WPO.
 - De datum, waarop de *schorsing* van school van kracht wordt.
 - Dat het *schorsings*besluit definitief is.
 - Dat het College van Bestuur is verzocht over te gaan tot definitieve verwijdering.
 - Dat *de school* gedurende een periode van 8 weken een andere school *zal zoeken* die bereid is de betreffende leerling in te schrijven, *met vermelding van de datum, waarop deze termijn van start is gegaan.*
 - Dat de ouder(s)/verzorger(s) binnen 6 weken bezwaar kunnen aantekenen bij het College van Bestuur.
 - Een ondertekening door de directeur namens het bevoegd gezag.
6. De directeur stuurt een kopie van het in lid 5 genoemde *schorsings*bericht aan:
 - Het College van Bestuur.
 - De leerplichtambtenaar.
 - De rijksinspectie.
7. De ouder(s)/verzorger(s) kan/kunnen binnen 6 weken na ontvangst van het *schorsings*bericht bezwaar *tegen de genomen maatregel* aantekenen bij het *College van Bestuur*. *Het College van Bestuur betreft dit eventuele bezwaar bij de vervolprocedure.*
8. Het College van Bestuur stelt de ouder(s)/verzorger(s) van de betreffende leerling en de directeur van de school in de gelegenheid om de ontstane situatie nader toe te lichten, waarna het College van Bestuur op basis van alle beschikbare informatie *binnen 6 weken na het door de directeur genomen schorsingsbesluit*, een besluit neemt ten aanzien van het al of niet verwijderen van school van de betreffende leerling. Daarbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan een zorgvuldige afweging tussen de belangen van de school, de belangen van de betreffende leerling *en de termijn waarbinnen is gezocht naar een andere school.*

9. Indien het College van Bestuur besluit tot verwijdering van de betreffende leerling, dan wordt dit de ouder(s)/verzorger(s) aangetekend, schriftelijk *en gemotiveerd* meegedeeld (met vermelding van de personen die een afschrift van het bericht ontvangen). In het bericht wordt in elk geval opgenomen:
- *Een inhoudelijke motivatie, die aan het besluit ten grondslag ligt.*
 - Dat het besluit is genomen op basis van artikel 40 van de WPO.
 - De datum, waarop de verwijdering van kracht wordt.
 - Dat het besluit definitief is.
 - Dat gedurende een periode van 8 weken is gezocht naar een andere school, die bereid is de betreffende leerling in te schrijven *en het resultaat hiervan.*
 - Dat de ouder(s)/verzorger(s) binnen 6 weken bezwaar kunnen aantekenen bij het OPOZ-bestuur.
10. Indien het College van Bestuur besluit *niet* tot verwijdering van school van de betreffende leerling over te gaan, dan wordt dit de ouder(s)/verzorger(s) aangetekend, schriftelijk *en gemotiveerd* meegedeeld (met vermelding van de personen die een afschrift van het bericht ontvangen). In het bericht wordt in elk geval opgenomen:
- *Een inhoudelijke motivatie, die aan het besluit ten grondslag ligt.*
 - De datum, waarop de *schorsing* eindigt.
 - De eventuele condities, die als voorwaarden worden gesteld voor beëindiging van de *schorsing*.
 - Dat de ouder(s)/verzorger(s) binnen 6 weken bezwaar kunnen aantekenen bij het OPOZ-bestuur.
11. Het College van Bestuur stuurt een kopie van het in lid 9 en lid 10 genoemde bericht tot *wel of geen* verwijdering van school aan:
- De directeur van de school.
 - De leerplichtambtenaar.
 - De rijksinspectie.
12. De ouder(s)/verzorger(s) kan/kunnen binnen 6 weken na ontvangst van het bericht tot verwijdering van de school bezwaar aantekenen bij het OPOZ-bestuur.
13. *Het OPOZ-bestuur besluit op het bezwaar. Het besluit wordt binnen 6 weken na ontvangst van het bezwaar aangetekend, schriftelijk en gemotiveerd aan de ouder(s)/verzorger(s) gemeld met een kopie naar het College van Bestuur, de directeur van de school, de leerplichtambtenaar en de rijksinspectie.*
14. De ouder(s)/verzorger(s) kan/kunnen binnen 6 weken na ontvangst van het besluit op bezwaar door het OPOZ-bestuur in beroep gaan bij de rechter.

G. Definitieve verwijdering in verband met het niet kunnen bieden van de vereiste zorg.

1. De directeur vergewist zich ervan dat *naar zijn mening* de situatie dermate ernstig is dat verantwoord kan worden overgegaan tot verwijdering van school van de betreffende leerling.

2. De directeur verzoekt het College van Bestuur gemotiveerd, onder overlegging van het opgebouwde dossier te besluiten tot verwijdering van school van de betreffende leerling.

Het opgebouwde dossier bevat in elk geval:

- *Een samenvatting van de problematiek, die aanleiding is tot de voorgenomen maatregel.*
 - Antwoord op de vraag of de betreffende leerling
 - a. Formeel thuishoort in of toelaatbaar is tot het speciaal (basis)onderwijs dan wel
 - b. Formeel thuishoort in het regulier basisonderwijs.*Daarbij moet ook worden aangegeven welke externe adviezen daarbij zijn ingewonnen.*
 - Een verslag waaruit blijkt dat de directeur de schoolzorgcommissie omtrent de situatie heeft gehoord, *inclusief het standpunt van deze commissie.*
 - Een verslag van overleg ter zake tussen de directeur en de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling, *inclusief vermelding van het standpunt van de ouder(s)/verzorger(s).*
 - *Het moment, waarop is gestart met het zoeken naar een meer geschikte school voor de betreffende leerling.*
3. *De directeur van de school informeert de ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk, aangetekend en gemotiveerd met betrekking tot het verzoek, dat hij aan het College van Bestuur heeft gericht. In die brief wordt aangegeven, dat de ouder(s)/verzorger(s) door het College van Bestuur zullen worden uitgenodigd om hun zienswijze naar voren te brengen.*
 4. *Een afschrift van de onder 3 genoemde brief wordt verzonden aan het College van Bestuur, de leerplichtambtenaar en de rijksinspectie.*
 5. Het College van Bestuur toetst het gemotiveerde verzoek zoals verwoord onder 2 aan de wettelijke kaders, de beginselen en de van toepassing zijnde situaties, zoals beschreven in dit protocol.
 6. Het College van Bestuur gaat na op welke wijze de school gedurende minimaal 8 weken heeft gezocht naar een andere school voor de betreffende leerling.
 7. Het College van Bestuur stelt de ouder(s)/verzorger(s) van de betreffende leerling en de directeur van de school in de gelegenheid om de ontstane situatie nader toe te lichten, waarna het College van Bestuur op basis van alle beschikbare informatie een besluit neemt ten aanzien van het verwijderen van school van de betreffende leerling. Daarbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan een zorgvuldige afweging tussen de belangen van de school en de belangen van de betreffende leerling.
 8. Indien het College van Bestuur besluit tot verwijdering van de school van de betreffende leerling, dan wordt dit de ouder(s)/verzorger(s) aangetekend, schriftelijk

en gemotiveerd meegedeeld (met vermelding van de personen die een afschrift van het bericht ontvangen). In het bericht wordt in elk geval opgenomen:

- *De motivatie, die aan het besluit ten grondslag ligt.*
 - Dat het besluit is genomen op basis van artikel 40 van de WBO.
 - De datum, waarop de verwijdering van school van kracht wordt.
 - Dat het besluit definitief is.
 - Dat gedurende een periode van 8 weken is gezocht naar een andere school, die bereid is de betreffende leerling in te schrijven, *met vermelding van het resultaat.*
 - Dat de ouder(s)/verzorger(s) binnen 6 weken bezwaar kunnen aantekenen bij het OPOZ-bestuur.
9. Het College van Bestuur stuurt een kopie van het in lid 8 genoemde bericht tot verwijdering van school aan:
- De directeur van de school.
 - De leerplichtambtenaar.
 - De rijksinspectie.
10. Indien het College van Bestuur besluit *niet* tot verwijdering van school van de betreffende leerling over te gaan dan wordt dit schriftelijk, gemotiveerd meegedeeld aan *de directeur van de school en de ouder(s)/verzorger(s) van de betreffende leerling.*
11. Het College van Bestuur stuurt een kopie van het in lid 10 genoemde bericht om niet *tot* verwijdering van school *over te gaan, aan:*
- De leerplichtambtenaar.
 - De rijksinspectie.
12. De ouder(s)/verzorger(s) kan/kunnen binnen 6 weken na ontvangst van het bericht tot verwijdering van de school bezwaar aantekenen bij het OPOZ-bestuur.
13. Indien het OPOZ-bestuur het besluit tot verwijdering handhaaft, dan wordt dit binnen 6 weken aangetekend, schriftelijk *en gemotiveerd* aan de ouder(s)/verzorger(s) gemeld.
14. *Indien het OPOZ-bestuur het besluit tot verwijdering intrekt, dan wordt dit binnen 6 weken aangetekend, schriftelijk en gemotiveerd aan de ouder(s)/verzorger(s) gemeld met een afschrift aan het College van Bestuur, de directeur van de school, de leerplichtambtenaar en de rijksinspectie.*
15. De ouder(s)/verzorger(s) kan/kunnen binnen 6 weken na ontvangst van het besluit op bezwaar door het OPOZ-bestuur – *zoals aangegeven in 13* - in beroep gaan bij de rechter.

Zoetermeer,

september 2009.